

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПУТІНА ТА РОСІЙСЬКОЇ ДЕРЖАВИ-АГРЕСОРА ЗА СКОЄНІ ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ, ТЕРОРУ І ГЕНОЦИДУ СУПРОТИ УКРАЇНИ І СВІТУ

**(трагічні наслідки воєнної агресії московії
та відповідальність злочинців - юридичний аналіз)**

БІЛАС Іван Григорович - доктор юридичних наук, доктор історичних наук, професор, Заслужений юрист України, кафедри порівняльного і європейського права науково-навчального Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка

DOI 10.32782/NP.2023.2.1

У статті автор прослідковує долі окремих диктаторів та аналізує норми міжнародного права, законів війни і національного законодавства, які повинні бути застосовані до путіна, щоб припинити його міжнародну терористичну діяльність і розв'язані ним війни, врятувати світ від «божевілля з ядерною кнопкою». Історія останніх ста років засвідчує, що долі диктаторів, як і їхні характери, дуже подібні, і вони, як правило, закінчують своє життя трагічно.

На підставі проведеного аналізу злочинної діяльності нинішнього політичного керівництва московської держави-агресора автор дослідження аргументовано доводить незворотність покарання, коли за вчинені воєнні злочини проти людяності, терору і геноциду, путін неминуче постане перед Міжнародним воєнним трибуналом у Гаазі та справедливо буде засудженим до довічного ув'язнення.

Історія не раз підтверджувала, що коли політику роблять бездушно, розтоптавши моральні людські цінності, вона приносить людям горе і страждання в одній країні. Коли ж таким чином роблять велику політику заради мільярдних статків, задоволення власних політичних амбіцій – життя людей може ставитися в ніщо в декількох сусідніх державах.

А коли на арену виходить геополітика сильних світу цього, які хочуть перерозподілу сфер політичного впливу, встановити на свій розсуд

новий світовий порядок, контроль над природними ресурсами життєзабезпечення – починаються світові війни, лється море людської крові, у жертву приносяться сотні тисяч, мільйони, десятки мільйонів людських життів. Сьогоднішній психопат путін погрожує світу ядерною війною заради задоволення своїх політичних амбіцій, заявляючи, що допускає включення концепції превентивного ядерного удару в російську воєнну доктрину.

На підставі здійсненого аналізу та наведених фактичних обставин автор констатує цілеспрямовану, умисну і системну злочинну діяльність нинішнього політичного керівництва російської держави-агресора проти України і цивілізованого Світу, що здійснюються у формі воєнних злочинів проти людяності, терору і геноциду. З метою якнайшвидшої дієвої нейтралізації цих міжнародних терористів і локалізації подальших згубних та незворотних наслідків їх злочинної діяльності – цивілізована світова громадськість повинна негайно застосувати проти них незворотність покарання, що визначене нормами як міжнародного, так і національного права.

Ключові слова: норми міжнародного права, національне законодавство, політика, держава-агресор, диктатор, терор, злочини проти людяності, терор і геноцид, ядерний шантаж, міжнародні терористи, воєнні злочини, воєнний злочинець, терорист путін, воєнний трибунал, міжнародна відповідальність.

(Продовження.)

Частина перша опублікована у журналі
«Право.ua» № 1, 2023 р.)

Продовжуючи аналіз злочинної діяльності військово-політичного керівництва російської держави-терориста та особисто путіна супроти України і світу, скоєних ними воєнних злочинів проти людяності, терору і геноциду української нації як у минулому так і в сьогоденні, особливу увагу необхідно приділити героїчному спротиву Українського народу.

Президент США Джо Байден, виступаючи із промовою 21 січня 2023 року у Варшаві перед роковинами початку великої війни росії проти України, окремо наголосив на стійкості та незламності українців у боротьбі з московитами-рашистами.

Ми віддані народу України, – зазначив Джо Байден, – демократії та її майбутньому. Україна вільна, незалежна та суверенна, понад 30 років тому вона проголосила незалежність, потім була Помаранчева революція, Революція гідності. Небесна сотня загинула у боротьбі за ці цінності. Роками герої, патріоти України виборювали Донбас. Для мене було за честь відвідати Київ учора і побачити цю самопожертву українського народу. Я стояв поряд із президентом Зеленським.

Рік тому почалася війна, очікувалося падіння Києва – я тільки-но повернувся з Києва, і він стоїть, Київ стоїть і пишається цим. Найголовніше, що він вільний. Коли Росія розпочала своє вторгнення, весь світ отримав випробування, – чи дамо ми відповідь, об'єднаємося із союзниками та чи стоятимемо твердо або просто відведемо очі.

За рік я знаю відповідь – ми відповіли, ми були сильними та об'єднаними, світ не відвів очі. Перед нами стоїть фундаментальне питання про відданість основним принципам – чи стоятимемо ми за суверенітет націй, щоб люди могли жити вільно, чи стоятимемо ми за суверенітет і демократію. За рік відповідь відома – ми це зробили.

Наразі ми спостерігаємо переломний момент в історії, який визначить майбутнє на десятиліття. Це справедливо для нас та людей усього світу. Потрібно захистити ві-

чні принципи – вибір між надією та страхом, між свободою та несвободою, між обмеженнями та можливостями. Можливості з'являються, коли люди вільні. Немає солодшого слова, ніж свобода. Немає вищого прагнення, ніж свобода. На цьому побудована Америка, ви це знаєте. На цьому виховані наші діти, наші онуки. Свобода – це те, за що борються віками.

Ми віддані бути союзниками, які виступають на боці миру. Нехай Бог благословить нас, благословить українських воїнів та всіх, хто захищає свободу в усьому світі [1].

Американські діти грають в «Українців»

Для американських дітей «Українець» уже такий саме герой і приклад для наслідування, як Людина-павук, Капітан Америка, Бетмен тощо.

«Я думаю, що мене вже нічого не може здивувати, – пише на своїй сторінці у фейсбуці волонтер Лесь Якимчук. – Але щойно спілкувався зі своїм колегою із США. Такот, з недавнього часу його діти граються в «Українців». Уявляєте? Ми стали для них моделлю поведінки, героями, яких вони наслідують у своїх дитячих іграх. На рівні з Тором, Людиною-павуком у них є Українець. Ще раз. В США. На вулицях. Діти грають в «Українців», які роздають тягла поганим росіянням.

Тож тепер, коли вам в голову прийде думка, що ми «всього лиш Українці» згадайте цю історію. Ми зараз робимо неможливе. Кожен день, кожен з нас. Навіть ті, хто не воює, – ми працюємо, тоді коли «прилітає», ми волонтеримо, коли вже далеко за межами виснаження, ми мріємо і вперто фігачимо навіть тоді, коли з передової приходять невтішні новини. Тож не вішайте носа! Нам ще з вами робити в Криму фестивалі. Слава ЗСУ!» [2].

Рекомендую дослідникам, науковцям та усім не байдужим до нашого сьогодення ознайомитися з першим унікальним історично-релігійним дослідженням учениці Майстрів Далекого Сходу ОМ-І-РА (Сила Слова, що випромінює Світло) Ірини Омельченко – «Україна – Месія людства. Біблія і війна». Сатанинська московська церква на чолі з кірілом гундяєвим (агент КДБ «Михайлов») разом із ФСБ бісяться від цієї

публікації і блокують її розміщення на російських сайтах [3].

Аналізуючи історичні паралелі боротьби українського народу за своє природне право на національний суверенітет, свободу і незалежність, авторка дослідження логічно поєднує цей процес як складову частину загальнолюдських цінностей та характерну і невід'ємну рису національної української ментальності.

«Що ж, це не дивно, зазначає Ірина Омельченко (ОМ-І-РА), адже обидва наші Майдани мали великий резонанс у світі. Україна стала символом боротьби за свободу. Російсько-українська війна ще посилила героїчний образ українця.

Колись, після Великої французької революції пісня «Марсельеза» стала своєрідним гімном революційних рухів дуже різної спрямованості. Сьогодні Україна і українська символіка стали міжнародним символом боротьби за волю.

Прапори України підіймають на акціях протесту в різних країнах. Є багато відео акцій протесту в Гонконзі, Венесуелі, Чилі та інших країнах, де маніфестанти підіймали український прапор саме як символ боротьби за свободу.

Тож не дивно, що діти слухають розповіді дорослих і хочуть бути схожими на тих далеких загадкових «Українців», якими так захоплюються батьки й старші друзі. Тому що Українці доводять Світові те, що яким би великим не було зло, якою б глибокою не була темрява, її можна перемогти в ім'я Життя, Добра, Справедливості і Любові.

Людству, що погрузло в брехні, жорстокості, байдужості, духовній апатії, що звикло упокорюватися і не чинити опір наростаючому злу, необхідна була рушійна духовна сила, здатна пробудити в людях те найкраще, що даровано їм було колись Великим Творцем. Таким натхненником міг і став Дух вільних людей – Українців.

Дух Волі і Перемоги кується в серцях українців. А із сердець українців йдуть хвилі по всьому світу, які наповнюють, охоплюють його та змушують людей прокидатися та змінювати світогляд. Це означає, що Український народ перетворює своїм Духом всю планету Земля, – підводить підсумок Ірина Омельченко [4].

Формула порятунку земної цивілізації

Історія не раз підтверджувала, що коли політику роблять бездушно, розтоптавши моральні людські цінності, вона приносить людям горе і страждання в одній країні. Коли ж таким чином роблять велику політику заради мільярдних статків, задоволення власних політичних амбіцій — життя людей може ставитися в ніщо в декількох сусідніх державах.

А коли на арену виходить геополітика сильних світу цього, які хочуть перерозподілу сфер політичного впливу, встановити на свій розсуд новий світовий порядок, контроль над природними ресурсами життєзабезпечення -починаються світові війни, лється море людської крові, у жертву приносяться сотні тисяч, мільйони, десятки мільйонів людських життів...

Після завершення Першої світової війни (1914-1918), у якій загинуло майже 20 млн. військових і цивільних осіб, поранення і каліцтва отримали 23 млн. солдатів і офіцерів, Майстри Далекого Сходу вивели Формулу порятунку земної цивілізації, яку було оприлюднено у 1924 році. На переконання авторів цієї формули, вона повинна змінити методи ведення війни і з часом дозволить повністю з нею покінути.

Зокрема, вони справедливо стверджували про те, що *«сьогодні уже не тисячі, а мільйони людей кажуть: «Ні війни!». Людство усвідомило той факт, що ще одна велика битва буде рівнозначна його повному знищенню, і досить багато людей стверджують, що краще нехай зникне правитель або цілий народ, які оголосили війну, але цивілізація уціліє»* [5].

Світ не прислухався...

Два психопати гітлер і сталін, вступивши у таємну змову, розпочали Другу світову війну (1939-1945), розділивши суверенну Польщу у вересні 1939 року. Війна забрала життя понад 71 млн. людей (військових і цивільних осіб).

У березні 1946 року колишній прем'єр-міністр Великобританії Уїнстон Черчилль виступив із знаменитою промовою в американському штаті Міссурі, якою попередив майбутні покоління «про небезпеку російської агресії і тиранії».

Він привернув увагу присутніх на те, що Другої світової війни можна було уникнути. «Ніколи не було в історії війни, якій можна було б запобігти, ніж та, котра щойно спустошила величезну область на нашій планеті», - заявив Черчилль і застеріг від повторення помилки наступні покоління – ми не змогли зупинити Гітлера, але потрібно зупинити советський союз.

Великий політик Черчилль наголосив: *«... советська росія жадає плодів війни і необмеженого розширення своєї влади та ідеології. З того, що я бачив під час війни в наших російських друзях і соратниках, я роблю висновок, що вони нічим не захоплюються більше, ніж силою, і нічого не поважають менше, ніж слабкість, особливо військову слабкість»* [6].

Слова Уїнстона Черчилля виявилися пророчими... Повномасштабним військовим вторгненням в Україну путін розв'язав, по суті, Третю світову війну.

Причини цих воєн схожі. Міжнародна політика «умиротворення» гітлера (Мюнхенська зрада Чехословацької республіки 1938 року) призвела до Другої світової війни.

Постійні «занепокоєння» та «стурбованість» Заходу, щоб «не злити і не провокувати путіна», після нападу росії на Грузію 2008 року і анексії 20% її території, а згодом – окупації Криму і частини Донецької і Луганської областей у 2014 році закінчилися повномасштабною воєнною агресією росії проти України – початком Третьої світової війни.

Сьогоднішній психопат путін погрожує світу ядерною війною заради задоволення своїх політичних амбіцій. На пресконференції 9 грудня 2022 року в Киргизстані він заявив, що допускає включення концепції превентивного ядерного удару в російську воєнну доктрину [7].

Згідно із соціологічними дослідженнями, проведеними в кінці квітня 2022 року, понад **83%** росіян підтримують війну проти України і схвалюють дії путіна. Опитані заявляють, що відчують такі емоції як «гордість», «радість», «надихання», «повагу», «довіру», «надію» на путіна і армію (*подібне було і в нацистській Німеччині гітлера – примітка автора*).

Згідно з дослідженням, проведеними Activegroup, **86,6%** росіян підтримують потенційний напад путіна на території країн Європейського Союзу.

У вересні 2022 року в Інституті вивчення війни заявили, що кількість росіян, які категорично підтримують війну проти України, впала, у порівнянні з березнем, на 7%. Однак на початок вересня **76%** респондентів схвалювали війну російських військ.

Більшість росіян вважає, що розв'язана рф війна в Україні має тривати. Про це свідчать дані закритого соціопитування, проведеного на замовлення Кремля в другій половині жовтня. Результати дослідження наводяться в колонці журналістки Фариди Рустамової.

Так, із графіків опитування на 20 жовтня 2022 року випливає, що 68% росіян вважають, що війна має продовжуватися, і лише 22% опитаних відповіли, що її слід зупинити. Стільки ж – 68% – вважають, що війну необхідно було розпочати і лише 16% – що не слід. Більшість тих, хто підтримує бойові дії з Україною, – респонденти віком від 45 років [8].

Аналіз цих соціологічних опитувань дозволяє зробити висновок про те, що результати неодноразових досліджень засвідчують, що путін – це «колективний путін-вбивця», якого підтримує майже 70% таких же вбивць-рашистів, які підлягають нейтралізації разом з «бункерним кривавим карликом».

Викладене є черговим підтвердженням правильності Формули Майстрів Далекого Сходу, як можна було запобігти спробі розв'язанню путіним Третьої світової війни, яка може перерости в ядерну і призведе до загибелі Цивілізації.

З метою запобігання ймовірності Третьої світової війни, припинення подальшої злочинної військової агресії російської терористичної держави проти України – низка американських сенаторів повторно внесли на розгляд Сенату США резолюцію, яка визнає дії Росії в Україні геноцидом проти народу України.

7 грудня 2022 року резолюцію щодо визнання дій Росії геноцидом підтримав Комітет із питань міжнародних відносин Сенату

США, і вона готова до винесення на голосування в Сенаті [9].

Співавторами резолюції є сенатор-республіканець від штату Айдаго Джим Ріш та сенатор-демократ від штату Меріленд Бен Кардін. Крім них, резолюцію підтримали 14 інших сенаторів від обох партій. Вони внесли схожу резолюцію наприкінці грудня минулого року, і після початку роботи нового складу Сенату процедура передбачає повторне подання резолюцій.

“Минув рік з початку жорстокої та невинувинуваної війни путіна проти України, і стає абсолютно очевидним, що Росія здійснює геноцид”, – сказав сенатор Джим Ріш.

За його словами, він “бачив звірства на власні очі” під час поїздки в Україну в червні минулого року, і ледве не щодня до нього “надходять нові повідомлення про нелюдські дії російських солдатів проти невинного українського народу”.

“Настав час уряду США назвати це тим, чим воно є, і співпрацювати з нашими союзниками, щоб провести розслідування та притягнути до відповідальності винних у цій жорстокості”, – йдеться у заяві [10].

Також сенатори закликають Сполучені Штати разом із союзниками по НАТО та ЄС “підтримати уряд України, щоб запобігти подальшим актам російського геноциду проти українського народу”.

“Ми повинні продовжувати робити все можливе, щоб підтримати український народ у боротьбі за своє виживання”, – додав Ріш.

За словами законодавця, ця резолюція, зокрема, “підтримує трибунали та міжнародні кримінальні розслідування для притягнення російських політичних лідерів і військового персоналу до відповідальності за агресивну війну, військові злочини, злочини проти людяності та геноцид” [11].

Ми стоїмо, боремось і виграємо, бо ми разом – Україна, Америка й увесь вільний світ. На цьому наголосив під час виступу на спільному засіданні обох палат Конгресу США Президент України Володимир Зеленський 22 грудня 2022 року.

«Це битва не тільки за землю, за ту чи іншу частину Європи. Це битва не тільки за життя, свободу й безпеку українців чи будь-

якого іншого народу, який Росія прагне підкорити. Це битва за те, у якому світі житимуть наші діти й онуки та їхні діти й онуки. Вона визначить, чи буде це демократія – для українців і для американців, для всіх.

Наївно чекати кроків до миру від росії, якій подобається бути державою-терористом. Росіяни ще отруєні Кремлем.

Відновлення міжнародного правопорядку – наше спільне завдання. Нам потрібен мир. Україна вже дала відповідні пропозиції, і щойно я обговорював їх із Президентом Байденом – нашу формулу миру. Десять пунктів, які можна й треба реалізувати заради нашої спільної безпеки, гарантованої на десятиліття вперед. І саміт, який можна провести.

Ви можете посилювати санкції так, щоб змусити росію відчувати, наскільки руйнівна її агресія. У ваших же силах – допомогти нам притягти до відповідальності всіх, хто розв’язав цю неспровоковану й незаконну війну. Зробімо це! Хай держава-терорист відповідає за терор та агресію й відшкодує всі завдані війною збитки», – закликав конгресменів Президент України Володимир Зеленський [12].

Міжнародно-правовий спротив військовій агресії та незворотності покарання воєнних злочинців

На підставі здійсненого аналізу та наведених фактичних обставин – ми констатуємо цілеспрямовану, умисну і системну злочинну діяльність нинішнього політичного керівництва російської держави-агресора проти України і цивілізованого Світу, що здійснюються у формі війських злочинів проти людяності, терору і геноциду.

З метою якнайшвидшої дієвої нейтралізації цих міжнародних терористів і локалізації подальшої згубної та незворотної наслідків їх злочинної діяльності – цивілізована світова громадськість повинна негайно застосувати проти них незворотність покарання, що визначено нормами як міжнародного, так і національного права.

Як справедливо заявила під час свого виступу 18 лютого цього року на Мюнхенській конференції з безпеки віце-президент США Камала Гарріс: «У випадку агресії росії проти України ми вивчили дані, ми знаємо правові

стандарти, тому немає сумніву – це злочини проти людяності. Сполучені Штати офіційно зробили заяву, що росія вчинила злочини проти людяності. Я хочу сказати усім тим, хто здійснив ці злочини, їх керівництву: ви будете притягнуті до відповідальності».

За її словами, США підтримуватимуть судові процеси в Україні та міжнародні розслідування з цього приводу. «Правосуддя має перемогти. Ми про це маємо заявити в ім'я усіх жертв, відомих і невідомих», – резюмувала Гарріс [13].

Міжнародно-правова відповідальність путіна та російської держави-агресора за скоєні ними воєнні злочини проти людяності, геноциду і терору супроти України і Світу є неминучою та незворотною й ґрунтується на низці як міжнародних, так і національних правових актів, норми яких беззаперечно підтверджують їх протиправну діяльність.

Зокрема, у Резолюції Генеральної Асамблеї ООН 3314 від 14 грудня 1974 року «Визначення агресії» ґлумачиться як:

1.Вторгнення або напад збройних сил однієї держави на територію іншої або будь-яка воєнна окупація, який би тимчасовий характер вона не носила, що є результатом такого вторгнення або нападу, або будь-яка анексія із застосуванням сили території іншої держави або частини її.

2.Бомбардування збройними силами держави території іншої держави або застосування будь-якої зброї державою проти території іншої держави.

3.Блокада портів або берегів держави збройними силами іншої держави.

4.Напад збройними силами держави на сухопутні, морські або повітряні сили, чи морські та повітряні флоти іншої держави.

5.Засилання державою або від імені держави озброєних банд, груп і регулярних сил або найманців, які здійснюють акти застосування збройної сили проти іншої держави, які носять настільки серйозний характер, що це рівнозначно перерахованим вище актам, або її значна участь у них [14].

Згідно зі ст.17 Конституції України «Захист суверенітету і територіальної цілісності України є найважливішими функціями держави, справою всього українського народу».

Захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України є конституційним обов'язком громадян України (ст. 65 Конституції). Відповідно до ст. 36 КК України «необхідною обороною визнаються дії, вчинені з метою захисту охоронюваних законом прав та інтересів особи, яка захищається, або іншої особи, а також суспільних інтересів та інтересів держави від суспільно небезпечного посягання шляхом заподіяння тому, хто посягає, шкоди, необхідної і достатньої в цій обстановці для негайного відвернення чи припинення посягання...

Кожна особа має право на необхідну оборону незалежно від можливості уникнути суспільно небезпечного посягання. Не є перевищенням меж необхідної оборони і не має наслідком кримінальну відповідальність застосування зброї або будь-яких інших засобів чи предметів для захисту від нападу озброєної особи або нападу групи осіб, незалежно від тяжкості шкоди, яку заподіяно тому, хто посягає».

Кримінальний кодекс України передбачає також поняття «крайня необхідність», яке заключається в тому, що... «не є злочином заподіяння шкоди правоохоронюваним інтересам у стані крайньої необхідності, тобто для усунення небезпеки, що безпосередньо загрожує особі чи охоронюваним законом правам цієї людини або інших осіб, а також суспільним інтересам чи інтересам держави, якщо цю небезпеку в цій обстановці не можна було усунути іншими засобами...»

При цьому слід зважити, що Усама бен Ладен, на відміну від путіна, не був президентом держави і становить набагато меншу загрозу для світу, аніж путін з ядерною зброєю.

Необхідно ще раз акцентувати увагу, що формулу порятунку земної цивілізації було виведено майстрами Далекого Сходу, які пророчче застерігали: «Сьогодні уже не тисячі, а мільйони кажуть: «Ні війні!». Людство усвідомило той факт, що ще одна велика битва буде рівнозначна його повному знищенню, і досить багато людей стверджують, що краще нехай зникне правитель і цілий народ, який оголосив війну, але цивілізація уціліє» [15].

Лідери західних країн повинні враховувати зазначені факти, висновки і уроки іс-

торії у відносинах з росією, котра має бути ізольована від цивілізованого світу (як Північна Корея), як маніакально духовно хвора країна-агресор-терорист на чолі з психопатом-диктатором путіним.

Заради порятунку цивілізації путін і створений ним фашистський режим у росії повинні бути жорстко засуджені світовою спільнотою, а путін – нейтралізований, як Усама бен Ладен, або в інший спосіб, що не загрожує життю невинним людям, якщо не припинить терористичну війну в Сирії і Україні, не звільнить окупований Донбас і Крим і добровільно не здасться міжнародному правосуддю.

У ситуації, що склалася у зв'язку з воєнною агресією росії проти України, відповідно до норм міжнародного права, законів війни та національного законодавства України, нейтралізація путіна буде легітимною, правовою і законною, як така, що вчинена в стані необхідної оборони і крайньої необхідності, за аналогією знешкодження Усами бен Ладена (знищення якого, за твердженням Лаврова, «виправдано з точки зору міжнародного права і права на самооборону») [16].

Кожен громадянин України має не лише право, а й конституційний обов'язок знищити агресора, який посягнув на Вітчизну, її незалежність і територіальну цілісність!

Водночас лідери країн антимосковського об'єднання у «групі Рамштайн» у найближчий час, на нашу думку і глибоке переконання, повинні підписати Договір про створення військово-політичного союзу з Україною (юридично утворити антипутінську військову коаліцію) і визначити стратегічну мету, яка, на нашу думку, повинна передбачати:

- повну і беззастережну капітуляцію російської федерації (за аналогією капітуляції нацистської Німеччини у травні 1945 року);

- взяття зобов'язань щодо надання Україні необхідної військової, технічної, матеріальної, медичної, фінансової та іншої допомоги;

- невідкладне надання Україні зброї, яка забезпечить у цьому році повний розгром російських військ, що позбавить московського диктатора-терориста можливості вести проти України «затяжну війну» впродовж декількох років «на виснаження»;

- звільнення окупованих територій і відновлення територіальної цілісності України в кордонах 1991 року, визнаних ООН;

- повне відшкодування Україні збитків, нанесених російською агресією;

- виключення російської федерації зі складу ООН;

- встановлення заборони російській федерації мати ядерну зброю та іншу зброю масового знищення, запровадивши на першому етапі жорсткий постійний контроль НАТО за її зберіганням з метою недопущення подальшого використання.

Акт капітуляції повинні підписувати представники російської влади (які не вчинили злочинів агресії проти України) без участі путіна (який на момент підписання повинен бути нейтралізований), Україна як країна Переможець і лідери країн «антипутінської коаліції».

При цьому варто прислухатись до пропозиції президента Польщі Анжея Дуди, який вважає, що капітуляцію росії гарно було б підписати у Переяславі. Під час візиту до Латвії він розповів, що давав таку пораду президенту України Володимирі Зеленському.

«Зважаючи на нашу історію, на те, як наші дороги колись розійшлися, я тебе дуже прошу, коли ви переможете росію, коли росіяни приповзуть на колінах просити миру – везіть їх у Переяслав. Нехай там підпишуть мир з вами. Нехай перекреслять цим усі роки російського, радянського впливу і неволі від царських часів» – переповів Дуда розмову із Зеленським [17].

20 лютого цього року в Київ приїхав президент США Джо Байден. Він зустрівся з президентом України Володимиром Зеленським. Вони обговорили подальшу підтримку США.

Президент Байден сказав, що рік тому світ готувався до можливого падіння Києва. Минув рік, а Київ стоїть, Україна стоїть, демократія теж. Америка непорушно стоїть із вами, і весь світ вам допомагає, — підкреслив він.

Це найбільша сухопутна війна у Європі за три чверті сторіччя, і ви перемагаєте. Попри інші думки та прогнози, ви перемагаєте і продовжуєте це робити! З того моменту, коли я отримав розвідувальні повідомлен-

ня майже рік тому, зосереджували увагу на тому, як нам зібрати весь світ.

Як виконати обіцянку, яку я вам дав (Володимиру Зеленському – автор) зібрати весь світ на підтримку України? Як забезпечити ваш успіх? Як зробити, щоб весь світ відреагував?

Тоді народ Америки вирішив, що допомагатиме, що подібна агресія становить загрозу для всіх нас. Ми побудували коаліцію по різні боки Атлантичного та Тихого океану.

Байден акцентував, що Путін хотів, щоб Захід був розділений. Він розраховував, що Захід не зможе забезпечити єдність країн-членів НАТО та єдність країн у допомозі Україні. Він наголосив, що ось уже через рік ми маємо докази зворотного.

Ви нагадуєте, що у свободи немає ціни! Вона — безцінна! За неї варто боротися стільки, скільки буде потрібно! Саме стільки ми залишатимемося з вами! – акцентував президент США Джозеф Байден [18].

Ордер на арешт путіна – торжество міжнародної юстиції

Міжнародно-правова відповідальність путіна та російської держави-агресора за скоєні ними військові злочини проти людяності, геноциду і терору супроти України і Світу є неминучою та незворотною.

Тож закономірним торжеством справедливості і топ новиною 17 березня 2023 року, беззаперечно, стало повідомлення пресслужби Міжнародного кримінального суду (МКС) у Гаазі про видачу ордерів на арешт президента російської федерації владіміра путіна і уповноваженої з прав дитини Марії Львової-Бєлової. Їх обґрунтовано звинувачують у незаконній депортації цивільного населення та дітей з території України до росії.

«Президент російської федерації путін, скоріше за все, несе відповідальність за військовий злочин у вигляді незаконної депортації населення (дітей) і незаконного переміщення населення (дітей) з окупованих територій України до росії (згідно зі статтями 8(2)(a)(vii) і 8(2)(b)(viii) Римського статуту. Існують розумні підстави вважати, що путін несе індивідуальну кримінальну відповідальність за вищезазначені злочини — через безпосередню участь, дії спільно з іншими людьми або ж через неспроможність здійснювати

належний контроль над цивільними та військовими підлеглими, які вчиняли дії або допускали їх вчинення», – йдеться в повідомленні пресслужби Суду [19].

Відтепер, згідно з Римським статутом МКС, президент російської федерації путін має офіційний процесуальний статус підозрювального і несе відповідальність за скоєння воєнного злочину проти людяності — незаконної депортації населення (дітей) і незаконного переміщення населення (дітей) з окупованих районів України до російської федерації, що завдало шкоди українським дітям, – зазначається в повідомленні МКС.

Згідно зі ст. 7 Статуту, депортація або насильницьке переміщення населення відноситься до злочинів проти людяності. Це означає, що за межами росії путіна, незважаючи на його спеціальний імунітет глави держави, мають заарештувати та передати до МКС (ст. 59 Статуту).

Окрім того, ст. 27 Римського статуту МКС передбачає неприпустимість посилення на посадове становище особи, щодо якої виданий ордер на арешт:

1. Цей Статут застосовується однаково до всіх осіб без будь-якого розрізнення на основі посадового становища. Зокрема, посадове становище глави держави або уряду, члена уряду або парламенту, обраного представника чи державної посадової особи в жодному разі не звільняє особу від кримінальної відповідальності згідно із цим Статутом та не є, саме по собі, підставою для пом'якшення покарання.

2. Імунітети або спеціальні процесуальні норми, які можуть бути пов'язані з посадовим становищем особи відповідно до національного або міжнародного права, не повинні перешкоджати здійсненню Судом своєї юрисдикції щодо такої особи [20].

Зауважу, що слухання справи в МКС можливе лише в присутності обвинуваченого. Заочний розгляд справи не допускається (Ст. 63: «Обвинувачений повинен бути присутнім на судовому розгляді»).

Юрисдикція МКС обмежується найбільш тяжкими злочинами, які викликають занепокоєння всього міжнародного співтовариства. Відповідно до Римського статуту Суд має юрисдикцію стосовно таких злочинів:

а) злочин геноциду; б) злочини проти людяності; с) воєнні злочини; д) злочин агресії.

Речник МКС Фаді Ель-Абдалла заявив, що Суд має право на розслідування таких справ, тому що українська влада надіслала запит з матеріалами, щоб провели це розслідування.

«І це уможливило розслідування цієї справи. Розслідування розпочалося. Наш прокурор розпочав розслідування, і сьогодні ми оголосили, що є підстави для того, аби видати ордер на арешт путіна та Белової за незаконну депортацію дітей з України до рф», — сказав Ель-Абдалла.

За його словами, 123 країни визнають легітимність Міжнародного кримінального суду. РФ не входить до їх числа. Але це рішення надає більше прав Україні, яка визнає рішення МКС, ніж росії. Тож у правовій площині тепер Україна може оперувати цим рішенням, пояснив речник Міжнародного кримінального суду. Тому що у своїх відносинах з країнами, які визнають рішення суду, Україна може оперувати цим рішенням.

Україна може вимагати арешту путіна і Львової-Белової на території тих країн, які визнають рішення міжнародного кримінального суду, щойно вони там з'являться, додав Ель-Абдалла.

«Ми не можемо проводити слухання за відсутності особи, тому поки він не буде заарештований, ми не можемо проводити заочні засідання суду. Тож ми будемо домагатися вирішувати цю справу за рахунок співпраці з іншими країнами, які визнають наші рішення», — сказав речник МКС [21].

Слід пам'ятати, що за час повномасштабної воєнної агресії росії проти України (станом на 21 березня) загинуло 464 дитини, 935 отримали поранення, 386 вважаються зниклі безвісти, депортовані 16 226. Звіроподібні рашисти-нелюди згвалтували десятки неповнолітніх і малолітніх дівчат.

Генеральний прокурор України Андрій Костін зазначив, що у провадженнях, у яких Офіс Генпрокурора здійснює процесуальне керівництво, зафіксовано депортацію понад 16 тисяч дітей з Донецької, Луганської, Харківської та Херсонської областей. Але реальна цифра може бути значно більшою. Жодних сумнівів, це — спланована політи-

ка рф, спрямована на знищення України як держави та українців як нації. Викрадаючи наших дітей, росія буквально краде наше майбутнє, — зазначив Костін.

За його словами, путін, який є підозрюваним у незаконному переміщенні українських дітей, до моменту арешту як глава терористичної держави буде боятися здійснювати поїздки за межі росії через імовірність того, що його видадуть МКС.

«Це (рішення МКС – ред.) означає, що кожен політик, який вважає себе цивілізованим і який дивиться у майбутнє, має тричі подумати перед тим, як мати справу з російським керманічем чи його поплічниками, а надто — тиснути руку чи сідати за стіл переговорів. Це чіткий сигнал всьому світу, що російський режим є злочинним, а злочинці мають бути зупинені ізолювані та притягнуті до відповідальності», — переконаний очільник ОГП.

На його думку, сьогоднішнє рішення МКС – лише «пролог історії притягнення до всеосяжної відповідальності і путіна, і його поплічників, і всіх, хто причетний до вчинення воєнних злочинів, злочинів проти людяності, геноциду та злочину агресії на українській землі» [22].

Президент України Володимир Зеленський привітав рішення Міжнародного кримінального суду (МКС) щодо надання ордеру на арешт російського президента путіна.

«Сьогодні маємо вагоме рішення міжнародної юстиції. У справі, у якій є реальна перспектива. Міжнародний кримінальний суд видав ордер на арешт Путіна. Історичне рішення, з якого почнеться історична відповідальність. Керівник держави-терориста і ще одна посадова особа Росії офіційно стали підозрюваними у воєнному злочині. У депортації українських дітей – незаконному переміщенні тисяч наших дітей на територію держави-терориста», — сказав він у своєму відеозверненні.

За словами Зеленського, зробити це було б неможливо без наказу найвищого керівника держави-терориста. «Розділяти дітей із сім'ями, позбавляти їх будь-якої можливості зв'язатися з рідними, ховати дітей на території Росії, розпорошувати по віддалених регіонах – усе це очевидна державна політика

Росії, державні рішення і державне зло, яке починається саме з першої посадової особи цієї держави», – наголосив президент [23].

Цивілізований світ підтримує арешт путіна

У цивілізованому світі підтримують рішення МКС у Гаазі, який видав ордер на арешт президента росії путіна.

Зокрема, Президент США Джо Байден заявив, що рішення МКС про видачу ордера на арешт президента росії путіна є виправданим, пише CNN. «Я думаю, що це виправдано», — сказав Байден. На його думку, рішення суду є «дуже вагомим аргументом». Президент США також зазначив, що путін «явно скоїв воєнні злочини»[24].

Сполучені Штати не сумніваються, що дії росії в її агресивній війні проти України можна розцінювати як воєнні злочини та виступають за притягнення до відповідальності всіх, хто причетний до цього. Про це йдеться в заяві речниці Ради нацбезпеки Білого дому Едрієн Ватсон у контексті ордера Міжнародного кримінального суду (МКС) на арешт путіна, передає Укрінформ.

«Немає жодних сумнівів, що росія вчиняє воєнні злочини та звірства в Україні, і ми чітко заявили, що винні мають бути притягнуті до відповідальності», – підкреслюється в заяві. При цьому зазначається, що прокурор МКС є незалежною особою і приймає власні судові рішення на основі наявних у нього доказів. «Ми підтримуємо притягнення до відповідальності осіб, які вчинили воєнні злочини», – зауважується в документі Білого дому [25].

Міністри юстиції Німеччини і Британії заявили, що за військові злочини на території України доведеться відповідати. Міністр юстиції Німеччини Марко Бушманн схвально висловився про рішення Міжнародного кримінального суду видати ордер на арешт президента рф путіна за воєнні злочини в Україні, повідомляє німецьке видання Bild.

«Той, хто, як путін, розпалив криваву війну, повинен відповісти за це в суді. Найкращим рішенням буде, якщо обвинувальний акт буде переданий до Міжнародного кримінального суду. Виданий зараз ордер на арешт за воєнні злочини є важливим сигналом рішучості», — сказав Бушманн [26].

За його словами, також важливо продовжувати думати про інші моделі, як реалізувати послідовне кримінальне переслідування, наприклад, за допомогою спеціального трибуналу для переслідування злочину агресії.

Віцепрем'єр-міністр, міністр юстиції Великої Британії Домінік Рааб запевнив, що країна сприятиме Міжнародному кримінальному суду в його розслідуваннях для притягнення до відповідальності винних у воєнних злочинах в Україні.

У коментарі для британських ЗМІ Рааб припустив, що розслідування воєнних злочинів росії буде тривалим, але те ж говорили й про Югославію та Руанду, «і багато з відповідальних опинились на лаві підсудних».

«Гадаю, у короткостроковій перспективі путіну буде дуже важко подорожувати світом, бо багато країн є членами МКС і мають зобов'язання арештувати його», – наголосив британський міністр [27].

На його думку, для Міжнародного кримінального суду наразі важлива підтримка роботи з боку держав-членів – насамперед судово-медичну, розслідувальну й технічну, «і саме це робимо ми в Лондоні, з нашими колегами й партнерами».

Верховний представник ЄС Жозеп Боррель вважає, що прецедент притягнення путіна до відповідальності започаткує цілу низку кримінальних справ стосовно тих представників військово-політичного керівництва росії, які винні у скоєних та скоюваних злочинах в Україні. Зокрема, він згадав про незаконну депортацію українських дітей на територію росії. Боррель також наголосив, що путін нестиме індивідуальну відповідальність за всі злочини, пов'язані з повномасштабною агресією рф в Україні [28].

Міністр закордонних справ Латвії Едгарс Рінкевичс написав на своїй сторінці у твітері про те, що він схвалює рішення МКС видати ордер на арешт «пана путіна». Глава профільного міністерства наголосив, що не має бути жодної безкарності для тих, хто порушує міжнародне право.

Прем'єрка Естонії Кая Каллас заявила, що з ухваленням МКС рішення про арешт президента рф світ став на крок ближче до судного дня. Глава естонського уряду назвала ордер на арешт путіна «історичним

сигналом» про те, що всі звірства, вчинені ЗС рф в Україні, стали наслідком злочинних дій військово-політичного керівництва країни-агресорки. «Нагадуємо, що ніхто не застрахований, навіть глави держав. Російський режим буде притягнутий до відповідальності», — написала на своїй сторінці у твітері Каллас [29].

Глава Міністерства закордонних справ Нідерландів Вопке Гукстра заявив, що зробить усе можливе, щоб Міжнародний суд міг безпечно та незалежно виконувати це складне завдання (розслідування злочинів, пов'язаних із повномасштабною російсько-українською війною).

Цивілізований світ засуджує цинічні, антилюдські і протиправні дії президента держави-терориста рф путіна, усвідомлюючи, що він є воєнним злочинцем і організатором масових вбивств, викрадень, гвалтувань дітей і цивільного населення України, за що він якнайскоріше має бути арештованим і понести справедливе покарання.

Література

1. «Любов українців до свободи пере- може Путіна». Історична промова Байде- на в Польщі. <https://news.liga.net/ua/politics/news/putinu-protivostoit-chelovek-iz-stali-istoricheskaya-rech-baydena-v-polshe-polnyu-tekst>
2. Воєнний злочинець путін і його те- рористичний режим мають бути знищені як ракова пухлина на планеті Земля. <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/171756/>
3. Сила Слова, що випромінює Світло. https://censor.net/ru/blogs/3355830/ukraina_messiya_chelovechestva_bibliya_i_voyina
4. https://censor.net/ru/blogs/3355830/ukraina_messiya_chelovechestva_bibliya_i_voyina
5. Baird Spalding. Life and Teaching of the Masters of the Far East, 1924. <https://tertulia.com/book/life-and-teaching-of-the-masters-of-the-far-east-6-volume-set-boxed-set-with-all-6-volumes-baird-t-spalding/9780875165387>
6. Початок «холодної війни». <https://www.jnsm.com.ua/h/0305Q/>
7. Путін допустив, що у воєнній док- трині РФ з'явиться превентивний ядер-

ний удар. <https://www.pravda.com.ua/news/2022/12/9/7380109/>

8. https://twitter.com/faridaily_
9. Комітет з питань міжнародних від- носин Сенату США підтримав законодавчу ініціативу, яка визнає дії російської федерації проти українського народу геноцидом. <https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3629883-komitet-senatu-ssa-shvaliv-rezoluciu-pro-viznanna-genocidom-dij-rf-proti-ukraini.html>
10. У Сенат США повторно внесли ре- золюцію про геноцид в Україні. <https://www.slovoidilo.ua/2023/02/17/novyna/bezpeka/senat-ssha-povtorno-vnesly-rezolyuciyu-pro-henocyd-ukrayini>
11. В Сенаті США пропонують визна- ти геноцидом російську війну проти Украї- ни <https://hromadske.radio/news/2023/02/17/v-senati-ssha-proponuiut-vyznaty-henotsydom-rosiys-ku-viynu-proti-ukrainy>
12. Виступ Володимира Зеленсько- го у Конгресі США. <https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/3638854-vistup-volodimira-zelenskogo-na-spilnomu-zasidanni-obohtmlat-kongresu-ssa.html>
13. Віце-президентка США: Дії Росії в Україні — це злочини проти людства. <https://nv.ua/ukr/world/geopolitics/kamala-garris-v-myunheni-diji-rosiji-v-ukrajini-ce-zlochyni-proti-lyudstva-ostanni-novini-50305161.ht>
14. Заборона аресії, як імперативна нор- ма. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/pdf>
15. Baird Spalding. Life and Teaching of the Masters of the Far East, 1924. <https://tertulia.com/book/life-and-teaching-of-the-masters-of-the-far-east-6-volume-set-boxed-set-with-all-6-volumes-baird-t-spalding/9780875165387>
16. Глава МИД РФ: США мали пра- во на ліквідацію бен Ладена в Пакистані. <https://ukranews.com/news/89059-glava-myd-rf-ssha-ymely-pravo-na-lykvydacyyu-ben-ladena-v-pakystane>
17. Дуда – Зеленському: Коли росіяни прийдуть навколiшки по мир, ведіть їх у Пе- реяслав. <https://www.euointegration.com.ua/news/2023/02/17/155278/>
18. «Свобода безцінна». Що сказав Байден під час свого історичного візиту в Київ. <https://nv.ua/ukr/world/countries/bayden-u-kiyevi->

promova-prezidenta-ssha-na-preskonferenciji-povniy-tok-i-video-50305556.html

19. Міжнародний ордер на арешт путіна – сигнал росіянам на його ліквідацію. <https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/174013/>

20. Римський Статут Міжнародного Кримінального Суду. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text

21. Ордер для Путіна: що означає рішення МКС і що очікує на Президента РФ. <https://khp.org/1608812000>

22. Генпрокурор Костін назвав «історичним» рішення МКС щодо Путіна. <https://www.radiosvoboda.org/a/news-kostin-mks-putin-order/32323169.html>

23. Зеленський про ордер на арешт Путіна: з цього рішення почнеться «історична відповідальність». <https://www.radiosvoboda.org/a/news-zelensky-mks-putin/3232325.html>

24. Байден: ордер МКС на арешт Путіна є виправданим. <https://www.radiosvoboda.org/a/news-biden-order-na-aresht-putina-vpravdanyj/32323428.html>

25. США про ордер на арешт путіна: ми підтримуємо відповідальність винних у воєнних злочинах. <https://www.ukrinform.ua/rubric-politics/3684016-ssa-pro-order-na-arest-putina-mi-pidtrimuemo-vidpovidalnist-vinnih-u-voennih-zlocinah.html>

26. Глава мініюсту ФРН заявив, що заарештує Путіна у разі його візиту до Німеччини. <https://bykvu.com/ua/bukvy/hlava-min-iustu-frn-zaiavyv-shcho-zaareshtuie-putina-u-razi-iohovytyu-do-nimechchyny/>

27. Міністр юстиції Великої Британії прокоментував можливість покарання путіна. <https://www.polskieradio.pl/398/7856/Artykul/>

28. «Це лише початок»: Борель прокоментував ордер на арешт Путіна. <https://postfactum.info/ua/politics/ce-lishe-pochatok-borel-prokomentuvav-orden-na-aresht-putina-16742.html>

29. МКС посилає історичний сигнал, що всі звірства проти України походять зі злочинної політики російського керівництва, – прем'єрка Естонії. <https://interfax.com.ua/news/political/898271.html>

SUMMARY

In the article, the author traces the fates of individual dictators and analyses the norms of international law, laws of war, and national legislation, which should be applied to putin to stop his international terrorist activities and the wars he unleashed, to save the world from a "madman with a nuclear button." The history of the last hundred years shows that dictators' fates, like their characters, are very similar, and they usually end their lives tragically.

Based on the analysis of the criminal activities of the current political leadership of the moscow aggressor state, the author of the study argues the irreversibility of the punishment for war crimes, crimes against humanity, terror and genocide and that putin will inevitably appear before the Hague International Military Tribunal and will be justly sentenced to life imprisonment.

History has confirmed more than once that when politics is done soullessly, trampling on moral values, it brings grief and suffering to people in one country. When, in this way, great politics are made for the sake of billions of dollars in wealth and the satisfaction of one's own political ambitions, people's lives can be put to nothing in several neighbouring states.

And when the geopolitics of the powerful of this world enters the arena, they want to redistribute the spheres of political influence, establish a new world order at their discretion, and control over the vital natural resources – world wars begin, a sea of human blood flows, hundreds of thousands, millions, tens of millions human lives are sacrificed. Today's psychopathic putin threatens the world with nuclear war to satisfy his political ambitions, arguing that he finds it possible to include the concept of a preventive nuclear strike in the russian military doctrine.

On the basis of the analysis carried out and the given factual circumstances, the author ascertains the purposeful, deliberate and systematic criminal activities of the current political leadership of the russian aggressor state against Ukraine and the civilized world, which are carried out in the form of war crimes, crimes against humanity, terror and genocide. To effectively neutralize these international terrorists as soon as possible and to localize the further harmful and irreversible consequences of their criminal activities, the civilized world society should immediately apply against them the irreversibility of punishment, which is determined by the norms of both international and national law.

Keywords: norms of international law, national legislation, politics, aggressor state, dictator, terror, crimes against humanity, terror and genocide, nuclear blackmail, international terrorists, war crimes, war criminal, terrorist putin, military tribunal, international responsibility.